

Zbiór Orzeczeń

Sprawa C-557/13

**Hermann Lutz
przeciwko
Elke Bäuerle**

(wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Bundesgerichtshof)

Odesłanie prejudycjalne — Rozporządzenie (WE) nr 1346/2000 — Artykuły 4 i 13 —
Postępowanie upadłościowe — Wypłata dokonana po dacie wszczęcia postępowania upadłościowego na
podstawie zajęcia egzekucyjnego dokonanego przed tą datą — Zaskarżenie w związku z upadłością
czynności dokonanej z pokrzywdzeniem wierzycieli — Termin przedawnienia, termin na zaskarżenie
czynności i termin zawity — Przepisy dotyczące formy w kontekście zaskarżenia czynności w związku
z upadłością — Prawo właściwe

Streszczenie – wyrok Trybunału (pierwsza izba) z dnia 16 kwietnia 2015 r.

1. *Współpraca sądowa w sprawach cywilnych — Postępowanie upadłościowe — Rozporządzenie nr 1346/2000 — Czynności prawne dokonane z pokrzywdzeniem — Prawo właściwe — Wyjątek od zasady ogólnej stosowania lex fori concursus — Zakres — Czynność zaskarżona w związku z upadłością w oparciu o prawo rzeczowe powstałe przed wszczęciem postępowania upadłościowego — Możliwość przystąpienia do tego prawa po wszczęciu takiego postępowania — Stosowanie lex causae*

(rozporządzenie Rady nr 1346/2000, art. 5 ust. 1, art. 13)

2. *Współpraca sądowa w sprawach cywilnych — Postępowanie upadłościowe — Rozporządzenie nr 1346/2000 — Czynności prawne dokonane z pokrzywdzeniem — Prawo właściwe — Wyjątek od zasady ogólnej stosowania lex fori concursus — Zakres stosowania — Terminy o charakterze proceduralnym — Włączenie*

(rozporządzenie Rady nr 1346/2000, art. 13)

3. *Współpraca sądowa w sprawach cywilnych — Postępowanie upadłościowe — Rozporządzenie nr 1346/2000 — Czynności prawne dokonane z pokrzywdzeniem — Prawo właściwe — Wyjątek od zasady ogólnej stosowania lex fori concursus — Zakres stosowania — Przepisy dotyczące formy w kontekście zaskarżenia czynności w związku z upadłością — Włączenie*

(rozporządzenie Rady nr 1346/2000, art. 13)

1. Artykuł art. 13 rozporządzenia nr 1346/2000 w sprawie postępowania upadłościowego należy interpretować w ten sposób, że znajduje on zastosowanie do sytuacji, w której zaskarżona przez zarządcę w postępowaniu upadłościowym wypłata kwoty zajętej w postępowaniu egzekucyjnym przed wszczęciem postępowania upadłościowego została dokonana dopiero po wszczęciu tego postępowania.

W istocie wyjątek od ustanowionej w art. 13 rozporządzenia nr 1346/2000 zasady ogólnej, zgodnie z którą prawem właściwym dla postępowania upadłościowego i jego skutków jest *lex fori concursus*, należy interpretować ściśle i jego zakres nie może wykraczać poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia jego celu. Interpretowanie tego artykułu w ten sposób, że miałby on również zastosowanie do czynności dokonanych po wszczęciu postępowania upadłościowego, wykraczałoby jednakże poza to, co jest niezbędne do ochrony zaufania oraz pewności obrotu w państwach członkowskich innych niż państwo wszczęcia postępowania. Należy w związku z tym stwierdzić, że art. 13 rozporządzenia nr 1346/2000 co do zasady nie znajduje zastosowania do czynności dokonywanych po wszczęciu postępowania upadłościowego.

Jednakże mimo tego stwierdzenia, wspomniana wypłata nastąpiła w oparciu o prawo rzeczowe i w związku z tym, że owe prawo powstało przed wszczęciem wobec tego dłużnika postępowania upadłościowego, czynność ta mogła zgodnie z, w szczególności art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 1346/2000, korzystać ze szczególnej ochrony. Aby jednak umożliwić wierzycielowi skuteczne dochodzenie przysługującego mu prawa rzeczowego, niezbędne jest, aby wierzyciel ten mógł przystąpić do niego po wszczęciu postępowania upadłościowego co do zasady w oparciu o *lex causae*.

(por. pkt 34–37, 40, 43; pkt 1 sentencji)

2. Artykuł 13 rozporządzenia nr 1346/2000 w sprawie postępowania upadłościowego należy interpretować w ten sposób, że zakres zawartego w tym przepisie uregulowania ustanawiającego wyjątek obejmuje również przewidziane przez prawo, któremu podlega czynność zaskarżona przez zarządcę w postępowaniu upadłościowym, terminy przedawnienia, terminy na zaskarżenie czynności i terminy zawite.

W istocie wspomniany art. 13 nie dokonuje żadnego rozróżnienia pomiędzy przepisami materialnoprawnymi i proceduralnymi i nie zawiera w szczególności żadnego kryterium pozwalającego na zidentyfikowanie wśród terminów tych spośród nich, które mają charakter proceduralny, wynika z tego, że kwalifikacji danego terminu jako mającego charakter proceduralny czy materialnoprawny należy dokonywać koniecznie w świetle *lex causae*. Interpretowanie art. 13 rozporządzenia nr 1346/2000 w ten sposób, że terminy zakwalifikowane przez *lex causae* jako terminy o charakterze proceduralnym są wyłączone z zakresu zastosowania tego artykułu, prowadziłoby w zależności od teoretycznego modelu przyjętego przez państwa członkowskie – do arbitralnej dyskryminacji i stanowiłoby przeszkodę dla jednolitego stosowania tego przepisu.

(por. pkt 47–49; pkt 2 sentencji)

3. Przepisy dotyczące formy istotne dla zaskarżenia czynności w związku z upadłością są – dla celów stosowania art. 13 rozporządzenia nr 1346/2000 w sprawie postępowania upadłościowego – określane przez prawo, któremu podlega czynność zaskarżona przez zarządcę w postępowaniu upadłościowym.

W istocie brzmienie art. 13 rozporządzenia nr 1346/2000 nie zawiera żadnej wskazówki pozwalającej na wykluczenie przepisów dotyczących formy z zakresu zastosowania tego przepisu. Ponadto artykuł ten nie dokonuje żadnego rozróżnienia pomiędzy przepisami materialnoprawnymi i proceduralnymi. Jednakże interpretowanie wspomnianego art. 13 w ten sposób, że przepisy zakwalifikowane przez *lex causae* jako przepisy dotyczące formy miałyby zostać wyłączone z zakresu zastosowania tego artykułu, prowadziłoby – w zależności od teoretycznego modelu przyjętego przez państwa członkowskie – do arbitralnej dyskryminacji i stanowiłoby przeszkodę dla jednolitego stosowania tego przepisu.

(por. pkt 51, 53, 55, 56; pkt 3 sentencji)